

Sygn. akt I C 814/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Lidia Grzelak

Protokolant st. sekr. sąd. Jolanta Dziki

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2017 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) we W.

przeciwko A. Z.

o zapłatę 18591,73 zł

powództwo oddała.

Sygn. akt I C 814/17

UZASADNIENIE

Powód (...) w we W. w pozwie złożonym do Sądu Rejonowego w Ciechanowie w dniu 2 marca 2017 r. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego A. Z. kwoty 18591,73 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Ponadto powód wniósł o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Nakazem zapłaty z dnia 29 marca 2017 r. wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie I Nc 649/17 Sąd Rejonowy w Ciechanowie uwzględnił powództwo w całości.

Pozwany A. Z. wniósł sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia, a w konsekwencji wniósł o oddalenie powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 marca 2011 r. A. Z. zawarł z (...) Bank S.A. we W. umowę o kredyt gotówkowy nr (...). Bank udzielił kredytu w kwocie 25920,59 zł z okresem spłaty do 11 marca 2014 r. Kredytobiorca zobowiązał się dokonywać spłaty kredytu w ratach miesięcznych (36 rat) płatnych do dnia 11 każdego kolejnego miesiąca począwszy od kwietnia 2011 r. W pkt III. ust. 5 umowy Bank zastrzegł możliwość wypowiedzenia umowy kredytu w przypadku nie dotrzymania warunków umowy lub gdy kredytobiorca nie zapłacił w terminach dwóch pełnych rat. Wypowiedzenie umowy powinno nastąpić na piśmie z 30 – dniowym terminem wypowiedzenia, liczonym od daty wskazanej w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy i postawienia całego kredytu w stan natychmiastowej wykonalności. W pkt III. ust. 6 umowy kredytobiorca wyraził zgodę na wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego do kwoty 51841,18 zł w terminie do dnia 11 marca 2017 r. (umowa k. 43 - 44).

Wobec zalegania w spłacie kredytu (...) Bank S.A. we W. wypowiedział umowę kredytu pismem z dnia 5 marca 2013 r. z upływem 30 dni od doręczenia wypowiedzenia. Po upływie okresu wypowiedzenia z dniem 26 kwietnia 2013 r. całe zobowiązanie zostało postawione w stan natychmiastowej wykonalności (wypowiedzenie k. 29, akta I Co 135/14).

(...) Bank S.A. we W. wystawił przeciwko A. Z. bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 8 stycznia 2014 r. Postanowieniem z dnia 11 lutego 2014 r. w sprawie I Co 135/14 Sąd Rejonowy w Ciechanowie powyższemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności. Na podstawie tego tytułu wykonawczego Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Woli w Warszawie P. B. prowadził postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 4012/14. Prawomocnym postanowieniem z dnia 30 czerwca 2014 r. Komornik Sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne w trybie art. 824 § 1 pkt 3 kpc wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji (akta I Co 135/14, akta Km 4012/14).

(...) Bank S.A. we W. umową sprzedaży wierzytelności do funduszu sekurytyzacyjnego z dnia 4 lutego 2016 r. zbył wierzytelność przysługującą mu w stosunku do A. Z. na rzecz (...) we W.. O przeniesieniu wierzytelności A. Z. został zawiadomiony pismem z dnia 9 lutego 2017 r. (umowa wraz z załącznikiem k. 8 - 13, zawiadomienie k. 14, 50).

A. Z. dotychczas nie zapłacił należności wynikających z umowy o kredyt gotówkowy nr (...) z dnia 11 marca 2011 r. (bezsporne).

Na dzień 28 lutego 2017 r. do spłaty pozostała kwota 18591,73 zł, w tym 12893,06 zł – kapitał oraz 5698,67 zł – skapitalizowane odsetki (wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej nr (...) k. 7).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt sprawy I Co 135/14, akt Km 4012/14 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Woli w Warszawie P. B. oraz zebranych w sprawie dokumentów, a w szczególności: wyciągu z ksiąg rachunkowych (k. 7), umowa sprzedaży wierzytelności wraz z załącznikiem (k. 8 – 13), zawiadomień (k. 14, 50), wypowiedzenia umowy (k. 29), umowy o kredyt gotówkowy (k. 43 – 45), (...) (k. 86), Powyższe dowody są w pełni wiarygodne; żadna ze stron w toku procesu ich nie kwestionowała. Pozwany A. Z. nie kwestionował wysokości należności dochodzonej pozwem.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo (...) we W. nie zasługuje na uwzględnienie.

Niewątpliwie, powód (...) we W. wykazał w toku procesu, że nabył skutecznie na podstawie przelewu wierzytelności, wierzytelność przysługującą pierwotnie (...) Bank S.A. we W. w stosunku do pozwanego A. Z.. Zgodnie z art. 509 kc, wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Zgodnie art. 511 kc, jeżeli wierzytelność jest stwierdzona pismem, przelew tej wierzytelności powinien być również pismem stwierdzony. Do akt sprawy została dołączona umowa o kredyt zawarta przez A. Z. z (...) Bank S.A. we W. oraz umowa sprzedaży wierzytelności zawarta pomiędzy (...) Bank S.A. we W. a (...) we W..

Na skutek przelewu wierzytelności doszło do zmiany strony stosunku zobowiązaniowego po stronie wierzyciela, a zatem powód jest legitymowany czynnie do występowania w niniejszym procesie.

Sąd ustalił, że w dniu 11 marca 2011 r. A. Z. zawarł z (...) Bank S.A. we W. umowę o kredyt gotówkowy nr (...). Bank udzielił kredytu w kwocie 25920,59 zł z okresem spłaty do 11 marca 2014 r. Wobec zalegania w spłacie kredytu (...) Bank S.A. we W. wypowiedział umowę kredytu a następnie wystawił przeciwko A. Z. bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 8 stycznia 2014 r zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 11 lutego 2014 r. w sprawie I Co 135/14, stanowiący postawę prowadzenia postępowania egzekucyjnego

przez Komornika Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Woli w Warszawie P. B. w sprawie Km 4012/14. Postępowanie egzekucyjne zostało umorzone prawomocnym postanowieniem z dnia 30 czerwca 2014 r.

Pozwany A. Z. nie kwestionował wysokości kwoty, na którą został wystawiony bankowy tytuł egzekucyjny. Podniósł natomiast zarzut przedawnienia roszczenia.

Zgodnie z art. 118 kc, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Trzyletni ogólny termin przedawnienia odnosi się do roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Ponieważ w niniejszej sprawie jedną ze stron był podmiot prowadzący działalność gospodarczą, ma zastosowanie trzyletni termin przedawnienia. W myśl art. 123 § 1 pkt 1 kc, bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Jako przykład czynności procesowych, przerywających bieg przedawnienia, wskazuje się m.in. złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności sądowemu lub pozasądowemu tytułowi egzekucyjnemu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie II CK 276/04), a także nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 r. w sprawie III CZP 101/03).

Zgodnie z art. 124 § 2 kc, w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed organem powołanym do egzekwowania roszczeń przedawnienie nie biegnie na nowo dopóki postępowanie nie zostanie zakończone.

W niniejszej sprawie (...) Bank S.A. we W. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny w stosunku do pozwanego A. Z., który następnie, po zaopatrzeniu w klauzulę wykonalności, był podstawą prowadzenia postępowania egzekucyjnego przez komornika sądowego.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie, podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie III CZP 29/16, zgodnie z którą, nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123 § 1 pkt 2 kc). W uzasadnieniu tej uchwały Sądu Najwyższy wskazał, że zarówno złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, jak i wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie takiego tytułu wykonawczego przerywa na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 w zw. z art. 13 § 2 kpc bieg przedawnienia jako czynność przedsięwzięta bezpośrednio w celu egzekwowania roszczeń. Rozpoczęcie na nowo biegu przedawnienia następuje bądź z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania klauzulowego, bądź z chwilą zakończenia postępowania egzekucyjnego, w tym jego umorzenia (art. 826 kpc), a wyjątek stanowi umorzenie na podstawie art. 823 lub 825 pkt 1 kpc albo zwrot wniosku, które niweczą materialnoprawne skutki przerwy przedawnienia. Umorzenie postępowania z urzędu z przyczyny bezskuteczności egzekucji na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 kpc powoduje, że bieg przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym rozpoczyna się na nowo.

W razie cesji wierzytelności na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, wszystkie właściwości, przywileje i braki, a więc ustawodawca zakłada identyczność wierzytelności cesjonariusza z wierzytelnością cedenta (art. 509 § 2 kc). Co do zasady, nabywca wstępuje w sytuację prawną cedenta, w tym również w zakresie przedawnienia, zbycie wierzytelności jest bowiem irrelevantne dla jego biegu.

W przypadku wierzytelności objętej bankowym tytułem wykonawczym sytuacja prawna cesjonariusza kształtuje się jednak odmiennie od sytuacji prawnej nabywcy wierzytelności objętej innym tytułem wykonawczym.

Uprawnienie do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przysługiwało jedynie bankom i tylko na ich rzecz mogła być nadana klauzula wykonalności; nadanie klauzuli na rzecz cesjonariusza nie będącego bankiem nie było dopuszczalne (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie III CZP 9/04, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2006 r. w sprawie III CZP 129/05, uchwała Sądu Najwyższego dnia 19 lutego 2015 r.

w sprawie III CZP 103/14). Cesjonariusz nie mógł kontynuować egzekucji wszczętej przez bank, bo w postępowaniu egzekucyjnym nie ma zastosowania art. 192 pkt 3 kpc, a więc fundusz sekurytyzacyjny, który nie mógł się powołać na bankowy tytuł egzekucyjny, przejście uprawnień i uzyskać klauzuli wykonalności na podstawie art. 788 § 1 kpc, musiał ustalić istnienie roszczenia w drodze procesu sądowego, uzyskać nowy tytuł wykonawczy i dopiero na jego podstawie egzekwować roszczenie.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 listopada 2014 r. w sprawie II CSK 196/14, przerwanie biegu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 kpc następuje, co do zasady, tylko pomiędzy stronami postępowania, jeżeli z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, że są materialnie zobowiązane lub uprawnione, a więc skutek przerwania zachodzi tylko w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela. Wniosek o wszczęcie egzekucji wywołuje zatem skutek przerwy wtedy, gdy pochodzi od wierzyciela wskazanego w tytule egzekucyjnym, na rzecz którego została wydana klauzula wykonalności; nie jest bowiem wystarczająca tożsamość wierzytelności, lecz konieczna jest również identyczność osób, na rzecz których czynność ta została dokonana. Skutki prawne postępowania egzekucyjnego wszczętego na podstawie bankowego tytułu wykonawczego związane są więc tylko z podmiotami w nim uczestniczącymi na podstawie tego tytułu w granicach podmiotowych i przedmiotowych ukształtowanych treścią klauzuli wykonalności. Nie może umknąć uwadze, że przerwa biegu przedawnienia została spowodowana czynnością banku zmierzającą do egzekwowania roszczenia, podczas gdy nabywcy nie będącemu bankiem miałyby służyć do jego dochodzenia. Nabywca wierzytelności nie będący bankiem nabywa wierzytelność w swej treści i przedmiocie tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, ale nie wchodzi w sytuację prawną zbywcy wywołaną przerwą biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu na nowo. Czynność wszczęcia postępowania egzekucyjnego przez bank wywołuje materialnoprawny skutek przerwy biegu przedawnienia jedynie w stosunku do wierzyciela objętego bankowym tytułem wykonawczym, natomiast nabywca wierzytelności nie będący bankiem, nawet jeżeli nabycie nastąpiło po umorzeniu postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 kpc i rozpoczęciu biegu terminu przedawnienia w stosunku do banku na nowo, nie może się powołać na przerwę biegu przedawnienia wywołaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela będącego bankiem. Wyjątkowość przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego prowadzi do wniosku, że skoro nie może on być podstawą egzekucji na rzecz innych osób, niż w nim wskazane za wyjątkiem następstwa prawnego po stronie wierzyciela innego banku, to również materialnoprawne skutki wszczęcia postępowania egzekucyjnego jako czynności wierzyciela - banku prowadzącej do przerwy biegu przedawnienia dotyczą wyłącznie tego wierzyciela i nie dotyczą nabywcy nie będącego bankiem”.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 4 marca 2009 r. w sprawie IV CSK 422/08 wskazał, że na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego klauzulą wykonalności może być prowadzona egzekucja tylko na rzecz banku, a nie na rzecz innej osoby. W uzasadnieniu tego postanowienia Sąd Najwyższy podkreślił, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego przeważa pogląd akcentujący specyfikę wierzytelności objętej bankowym tytułem egzekucyjnym. Podkreśla się, że wyposażając banki w uprawnienie do wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych, ustawodawca przyznał im „przywilej kwalifikowany i wyjątkowy”; umożliwił im realizację roszczeń cywilnoprawnych bez konieczności ich dochodzenia w sądowym postępowaniu rozpoznawczym. Z tego względu w ustawie - Prawo bankowe wytyczone zostały ścisłe ramy prawne dopuszczalności posłużenia się przez bank bankowym tytułem egzekucyjnym w celu dochodzenia wierzytelności od jego dłużników (art. 97 ust. 1 i 2). Umożliwienie nadawania klauzuli wykonalności bankowym tytułom egzekucyjnym na rzecz nabywcy wierzytelności bankowej oznaczałoby w rzeczywistości rozszerzenie przywileju przyznanego tylko bankom na wszystkich nabywców takiej wierzytelności, to zaś byłoby nie do pogodzenia z kwalifikowanym i wyjątkowym charakterem tego przywileju. Z tego powodu Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie III CZP 9/94 oraz w wyroku z dnia 21 września 2005 r. w sprawie V CK 152/05 Sąd Najwyższy przyjął, że w tym zakresie art. 96 i 97 prawo bankowe - ze względu na swój charakter - stanowią *leges speciales* w stosunku do art. 788 § 1 kpc. W związku z tym należy uznać, że na podstawie wystawionego bankowego tytułu egzekucyjnego, zaopatrzonego w sądową klauzulę wykonalności, może być prowadzona jedynie egzekucja wierzytelności bankowej i tylko na rzecz banku, a nie na rzecz innej osoby. Należy dodać, że to stanowisko znajduje potwierdzenie w treści art. 98 prawa bankowego, w którym wymienia się sytuacje, w których bankowy tytuł egzekucyjny może być podstawą do egzekucji przeciwko osobie trzeciej.

Wśród tych sytuacji ustawodawca nie wskazał przelewu wierzytelności bankowej. Wyliczenie zawarte w art. 98 jest wyczerpujące, co dodatkowo przemawia za tezą sformułowaną w orzecznictwie, iż wierzytelność objęta bankowym tytułem egzekucyjnym nie może być przedmiotem przelewu na rzecz podmiotu niebędącego bankiem.

W tej sytuacji skutki jakie wiązały się z prowadzeniem postępowania egzekucyjnego odnoszą się do podmiotów w tym postępowaniu występujących, a nie funduszu sekurytyzacyjnego. Tym samym powód powinien wytoczyć proces zanim upłynie 3 lata od kiedy bankowemu tytułowi egzekucyjnemu Sąd nadał klauzulę wykonalności. W niniejszej sprawie klauzula wykonalności została nadana bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przeciwko dłużnikowi A. Z. postanowieniem z dnia 11 lutego 2014 r. Termin przedawnienia upływał zatem 11 lutego 2017 r. Jak wskazano na wstępie, powództwo zostało wytoczone w niniejszej sprawie w dniu 2 marca 2017 r.

Uznać więc należy, że w dacie wytoczenia powództwa, roszczenie było przedawnione stosownie do art. 118 kc.

W związku z powyższym Sąd oddalił powództwo w całości.